

פחד דוד

פרשת
תרומה
ח' אדר
תשפ"א

1064

שבת זכור

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

4:54	5:01	5:09	5:14	הדלקת נרות
6:07	6:07	6:08	6:09	מוצאי שבת
6:47	6:43	6:44	6:47	רבינו תם

משכיל לדוד

הצורך בבניית המשכן

הקב"ה שבני ישראל בדרגתם מסוגלים להתעלות מעל עצמם ולהימנע מבניית עגל ועל ידי כך להגיע לידי המסקנה שצריך לעבוד את ה' באופן ישיר וללא כל אמצעי תיווך וקשר. ולאחר שעם ישראל לא עמדו בזה הניסיון אמר ה' למשה "לך רד כי שחת עמך" (שמות לב, ז), שהיות והם רואים בך מנהיג מקשר וכדמות רוחנית שרק דרכה ניתן להתחבר לקב"ה, הם הגיעו לשפל המדרגה עד כדי בניית עגל כתועבת מצרים.

ורצונו של הקב"ה לנתקם ממנהג זה נבע מעצם המציאות הקיימת בעולם שחיי האדם קצובים ומדודים לו על פני האדמה וסופו של כל אדם להיאסף אל עמיו. וגם משה רבנו למרות היותו ענק הרוח סופו ללכת בדרך כל בשר, ואם בני ישראל לא ירגילו את עצמם לעבוד את ה' ישירות ללא אמצעים, הרי שבמות משה הם ימצאו עצמם לפתע תוהים ונבוכים בהעדר דמות רוחנית שתוביל ותנחה אותם בעבודת ה'. ובוזה שהניחם הקב"ה לחטוא העניק להם הקב"ה מוסר השכל עצום - שרק התורה היא נצחית, לכן רק דרכה ניתן לעבוד את ה' באופן מוחלט, ואילו בשר ודם הוא בן תמותה ולכן אי אפשר להתלות בו תלות מוחלטת בעבודת ה', משום שבזמן שילך אותו אדם גדול לבית עולמו ימצאו עצמם לפתע בני הדור נבוכים בעבודת ה' ויכולים להגיע עד כדי אבדן ממש.

וביקש הקב"ה מבני ישראל שיבנו לו משכן שהוא מקום השראת שכינה, כדי שמשם ישאבו את הכוח והתעצמות לעבודת ה', והדגיש הקב"ה ואמר "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" ולא נאמר בתוכו אלא בתוכם, ללמדך שכל אדם צריך להכין את גופו כמשכן וכמקום השראה לשכינת ה'. שהרי גם משכן זה סופו להיחרב וכמוהו שתי בתי המקדש שנבנו אחריו. ואם האדם לא יכשיר עצמו להיות כלי קיבול למקום השראת השכינה, לאחר שכל המשכנות יחרבו הוא עתיד למצוא עצמו פעם נוספת ונבוך ומבולבל, ועל זה נאמר "במקום שאין איש השתדל להיות איש" (אבות ב, ה). והמשכן הראשון היה בבחינת סמל ודוגמא היאך יש לאדם להכשיר מקום להשראת שכינתו של ה' יתברך.

וכיום שאין לנו בתי מקדש שדרכם אנו יכולים לשאוב תעצומות גוף ונפש, רגילים אנו ללכת לקברות הצדיקים ולהתפלל על קברם, ויש להזהר שלא להתפתות ולחשוב שמסע לקברי הצדיקים הוא המביא מזור ומרפא, אלא יש לחדד את ההשקפה שהכל בא ממנו יתברך וזכויות הצדיק הן אלו שסייעו בעדנו לקבל את זו הברכה, אך חלילה לחשוב שרק הצדיק הוא זה שהביא אלינו את הברכה ולא הקב"ה, אלא הצדיק הוא רק שליח לכך על ידי זכויותיו.

ונראה שמקו יצא מתוק, שבזה שעם ישראל חטאו בעגל והוכיחו על ידי כך שהם זקוקים להתקשרות רוחנית, ציוה עליהם הקב"ה לבנות לו בית לשכינה שדרכו עם ישראל ישאב את כוחו בעבודת ה'. ועל דרך החידוד ניתן לומר שחטא העגל אמור בתורה בפרשת כי תשא, שמשום זה החטא נצטוו לבנות את המשכן שנשא ורומם אותם במעלתם הרוחנית.

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (שמות כה, ח) יש להתבונן מדוע ביקש הקב"ה שנבנה לו בית בדמות המשכן, הרי גם אם ניקח את כל העולמות העליונים והתחתונים כאחד אין הם יכולים להכיל את גדלותו של הקב"ה והודו נוראות, כפי שתמה על כך משה רבנו, ואם כן מה מקום לבנות בית לשכינתו של ה' שהוא צר מלהכיל אותו.

ונראה לבאר, שאין הקב"ה מביא ניסיון על האדם אלא אם כן יש לו יכולת לעמוד בו, וכלל ברור הוא בעולם שאין האדם מתמודד עם ניסיון הגדול מן היכולת שלו לעמוד בו. וברי הוא שכלל שאדם גדול מחברו כך היכולת שלו לעמוד בניסיונות גדולה בהתאם. והנה עם ישראל במדבר זכו לחיות חיי נס בכל שהותם במדבר ששמלותיהם ונעליהם לא בלו והגיעו לדרגת המלאכים שלא הזדקקו לצרכיהם, ופנים בפנים דבר ה' עמם ועל כן נקראים הם דור דעה. ואם כן עם ישראל ברום מעלתם היה להם לעמוד בזה הניסיון ולא לבנות את העגל למרות שנדמה היה להם שמשא רבנו התממה, וניסיון העגל לא היה גדול מכפי מידתם אלא אדרבה, היה להם לעמוד בו מפני שהיו דור דעה, אך לבסוף גבר עליהם יצרם ונכשלו בעגל.

נאמר (שמות יד, לא) "ויאמינו בה' ובמשה עבדו", אמונתם של בני ישראל בקב"ה נעשתה באמצעות כך שהאמינו במשה רבנו שהיה מנהיגם והוא זה שהביאם לידי אמונה בקב"ה. וכמו כן כל ההוכיות שזכו להם בני ישראל בזמן היותם במדבר באו להם בשל משה רבנו היות ובזכות עצמם לא היו זוכים לכל אותם ניסים כיון שטרם קבלו את התורה, ולכן כל מה שנעשה להם במדבר בא להם בשל משה רבנו ועל כן האמינו בה' ובמשה עבדו, שכאמור אמונתם בה' לוותה בצילו של משה רבנו ונעשתה בשלו ובאמצעותו. שראו בו דמות שכינה, וממנו שאבו את כוחם בעבודת ה'.

כאשר משה עלה למרום בני ישראל חשו חסר עצום כיון שכל עבודת ה' שלהם נעשתה דרכו, ומשה שידע עד כמה בני ישראל דבוקים בו ורואים בו דמות רוחנית אמר להם טרם עלותו להר שילכו אצל אהרן וחור וינקו מהם את כוחם בעבודת ה'. אך בני ישראל בשל תלותם המוחלטת במשה חשו טועים בדרך בהעדרו, ומשהתממה משה לרדת כלו עליהם כל הקיצין ובנו את העגל.

ומעניין זה אתה למד יסוד גדול שאדם מעצם מהותו וחיותו זקוק לדמות רוחנית מסוימת על מנת להתקשר אליה. ובזמן שבני ישראל היו בצמצום הם נקשרו לדמותו של פרעה שראו בו אלוה היות והיאור היה עולה לקראתו (רש"י בראשית מז, י). וכאשר נוכחו בני ישראל לראות שפרעה קד ומשתחוה למשה הם החליפו את תלותם בפרעה לתלות מוחלטת במשה, וכשהתממה משה מלרדת מן ההר פחדו ישראל שמת מושיעם ומנהיגם ועל כן חיפשו להם דמות חדשה, שדרכה יוכלו להתקשר ולעבוד את ה' שאם לא כן נאבדים הם. ובוזה שהקימו את העגל הם חזרו לתועבת מצרים שהיו עובדים לצאן ולבקר וראו בהם אלוה.

הקב"ה שהכיר בחולשת בני עמו רצה לנתקם כליל ממנהגם זה ולכן מנע ממשא לרדת בטרם עת, שחשב

הילולא דצדיקא

- ח - רבי אליהו הכהן מאיזמיר בעל 'שבט מוסר'
- ט - רבי יהודה החסיד בעל 'ספר חסידים'
- י - רבי בערל איזנישטיין ראש ישיבת 'קרית מלך'
- יא - רבי יוסף חיים דוד אזולאי - החיד"א
- יב - האחים הקדושים שמעיה ואחיה - הרוגי לוד
- יג - רבי יוחנן סופר האדמו"ר מערלוי
- יד - רבי שם טוב בן רבי יצחק בן וואליד

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: mld@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר
הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

מדוע גיהץ האדמו"ר את שטרות הכסף שלו?

הרבי מקרעטשניף שליט"א שסיפר, שבכל פעם אחרי שאביו הרה"ק רבי דוד משה מקרעטשניף זצ"ל היה מסיים את קבלת הקהל בביתו, הוא היה לוקח את כספי ה'פדיון' שהעניקו לו החסידים ומי שבאו לבקש את ברכתו, מוציא את השטרות המקומטים, כשהוא מיישר אותם ומגהץ אותם בידיו בשימת לב מרובה כדי שהשטרות יהיו ישרים.

"שאלתי את אבי מורי זצ"ל, מספר הרבי מקרעטשניף שליט"א; מדוע אתה מיישר את השטרות, הלוא ערכו של השטר שווה בין אם הוא ישר ובין אם הוא מקומט ומרופט?!

על כך השיב האדמו"ר במתק לשונו:

את כספי הפדיונות הללו - הרי מחלק אני לצדקה, לאותם אנשים שבאים ומתנים בפני את צערם על מצבם הכספי הקשה. על כן אני מיישר את השטרות כדי לתת להם יחד עם הכסף שהם כה זקוקים לו גם הרגשה טובה, כי ההרגשה הטובה חשובה היא לא פחות מהנתינה הכספית...

הסיפור הזה - מציין הרב אליעזר יוטקובסקי שליט"א, הוא מבטא מסר חשוב מאוד: מצוות צדקה אינה מתקיימת רק בממון או במאכל ומשתה. יש הרבה דרכים לקיים את המצוה היקרה של הצדקה, וגם כשמקיימים אותה בכסף צריך לדעת איך לעשות זאת כדי שהמצווה תהיה בשלמות.

בספר 'אורחות צדיקים' בשער הנדיבות כתוב, שבצדקה יש שלושה עניינים:

יש אדם העושה צדקה בממונו, יש אדם העושה צדקה בגופו, ויש העושה צדקה בחכמתו.

ולמעשה, צריך כל אחד להחזיק בכל שלושת המידות הללו - להיות זה שנרתם תמיד לסייע לחבריו ולכל יהודי באשר הוא, וגם ללמד מחכמתו לאחרים כמיטב יכולתו, להשאיל לו ספרים ועוד ועוד, וידוע פסק ההלכה של הגאון רבי משה פינשטיין זצ"ל - שמחובתו של כל יהודי להפריש מעשר גם מזמנו ולא רק מכספו בכדי לעזור לאחרים בלימוד תורה ויראת שמים.

גם מי שעושה צדקה בממונו אינו פטור מלעשות צדקה בגופו בו בזמן שנותן מכספו לצדקה. וזה מה שאמרו חז"ל ש"גדול המלבין שיניים לחברו יותר ממשקה חלב", וכהנה וכהנה אפשר למצוא עוד מאמרים רבים שאמרו חז"ל על זה הדרך, המדגישים את הצורך לתת את הצדקה במאור פנים, לתת למקבל הצדקה הרגשה טובה ונעימה.

רפואה גוררת ישועה

באחת השנים הוזמנתי לערב התרמה גדול בארץ ישראל.

בהגיעי לאולם הבחנתי ברבנים גדולים וחשובים שנכחו במקום, אשר ביכולתם היה למסור דברי חיזוק והתעוררות לציבור. כיון שכך עלה בדעתי שנוכחותי במקום מיותרת, ועל כן פניתי ללכת למקום אחר בו ציפו אנשים נוספים שאבוא ואדרוש בפניהם.

כאשר עמדתי לצאת מן האולם, ניגשה אליי לפתע אישה נכה המרותקת לכסא גלגלים, וביקשה שאאזין לדבריה למשך רגעים ספורים.

נעניתי לבקשתה של האישה והיא סיפרה שלפני שנעשתה נכה ומוגבלת היא הייתה נוהגת למסור שיעורי חיזוק לנשים ובנות ביראת שמים ובדברי מוסר, והייתה מקרבת את לבן לה' יתברך. אולם עתה, בשל מוגבלותה הפיזית נמנע ממנה הדבר, וצערה על כך גדול ורב.

עוד הוסיפה וסיפרה שבביתה עשרה ילדים בלי עין הרע, ונכותה מקשה עליה גם בגידולם, אולם צערה הגדול הוא על שיעורי התורה שפסקה מלהשמיע לבנות ישראל, ובשל כך היא מבקשת את ברכתי בזכות אבותיי הצדיקים לרפואה שלימה.

באותם רגעים ממש שמעתי שמכריזים לציבור באולם שעדיין נותר סכום של כעשרים אלף דולר, אשר אגודת הצדקה זקוקה לו מאד. לפיכך נדרתי בלבי שאם הקב"ה יעזור וירפא את האישה, והיא

תשוב להלך על רגליה - אשלים אני את הסכום החסר.

לאחר תקופה נרפאה האישה בחסדי שמים וקמה להלך על רגליה כאחד האדם, ועל כן נפניתי לחשוב מהיכן אשלם את הסכום הגדול שעליו התחייבתי במידה והאישה תרפא מנכותה.

כיון שמשמים הבחינו במצוקתי וראו את רצוני העז לעמוד בהתחייבות שהתחייבתי לצדקה, שלחו לי את ישועתי באופן פלא.

יהודי עשיר גדול תרם ספרי תורה לבית כנסת בירושלים והזמין אותי להכנסת ספרי התורה שנתרמו על ידו. מובן שהשתתפתי בשמחת התורה, והעשיר, מתוך הכרת הטוב על שנטלתי חלק באירוע שערך, נתן בידי מעטפה סגורה ואמר שסכום הכסף שנמצא בתוכה מיועד לצדקה.

מיששתי את המעטפה וחשתי שיש בתוכה המחאה, על כן פניתי ליהודי הנדיב ושאלתי אותו: "האם נכון הדבר שיש במעטפה זו סכום של עשרים אלף דולר?"

היהודי נדהם לשמע שאלתי ושאל - "מהיכן יודע כבוד הרב שזהו הסכום הרשום בהמחאה?"

אולם אני רק חייכתי, והעברתי את המעטפה לייעדה הראוי לה כפי שהבטחתי. חשתי במוחש שהקב"ה שומע תפילה ונענה לבקשת העזרה שלי במימון ההתחייבות שהתחייבתי.

במרה מפטירין

הפטרת השבוע: "זיאמר שמואל" (שמואל א; טו)

הקשר לפרשה: בשבת זו שהיא שבת זכור, קוראים את ההפטרה שבו

מוזכר ענין מחיית עמלק על שיצא למלחמה נגד ישראל בזמן שאול המלך.

ובני אשכנז מפטירין ב"כה אמר" (שם).

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

להסביר ולפיס

אדם שגרם נזק לחברו חייב לרצותו ולבקש את מחילתו אפילו כשהחבר כלל אינו יודע שנגרם לו נזק. לדוגמא, כשעובד היה מועמד לקידום בעבודתו אך כלל לא נודע לו כל כך. אם עבר מישחו על איסור לשון הרע, וסיפר למעביד דבר מה שבעקבותיו לא קודם העובד, עליו לגשת אל העובד, להסביר לו מה ארע ולבקש את סליחתו.

אולם, רבי ישראל סלנטר גורס שאם עלול הדבר לצער את האדם הניזוק, מוטב שלא לנקוט בצעד זה בין יתר שלבי החזרה בתשובה.

מִן הָאוֹצֵר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

על האדם ליצור בקרבו כוחות מחודשים בעבודת ה' יתברך

"וערת תחשים ועצי שטים" (שמות כה, ה)

מובא בחז"ל (שבת כה, ב) שחיה זאת נבראה לצורך הקמת המשכן ואחר כך נגנזה, ואם כן כל בריאתה היתה רק לצורך שעה. ותמוה למה לו לברוא עולם לברוא חיה מיוחדת לצורך בניית המשכן ואחר כך לגנוזה, לכאורה יכול היה המקום ברוך הוא לברוא אותה לתמיד וכך תהיה מוכנת ומזומנת לצורך שימושה במשכן. ואם מטרתו של הקב"ה היא שתהיה נדירה ביותר ותיוחד בכך שאינה נראית בכל מקום אלא רק בבניית המשכן, יכול היה להחביאה ביערות הרחוקים ולגלותה רק בזמן הקמת המשכן, ויש להבין מה העניין לברוא בריאה מיוחדת דווקא לצורך המשכן.

ונראה להסיק מעניין זה שהקב"ה רצה ללמדנו שכשם שלמשכן היה צורך בדבר מסוים והוא עורות תחשים, ומכיוון שהיה חסר סוג עורות זה בעולם - הקב"ה ברא לשם כך בריאה מיוחדת, כך האדם שהוא בבחינת משכן מפני המוח שיש בו שהוא כארון הברית, העיניים שהם כמנורה, פה כשלחן וכו', עליו לברוא וליצור בקרבו כוחות מחודשים ולהתעלות בעבודת ה' יתברך. ואף אם נחלש כוחו של האדם לא ירפה אלא יתאמץ בכוחותיו האחרונים שנשארו לו, וזהו כפי האמור במשלי (ב, ד-ה) "אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה - אז תבין יראת ה'", ומשמע שאם רוצה האדם להבין עד היכן עליו להתייגע בכדי לרכוש יראת שמים והבנה בתורה, ומה הם הכוחות העומדים לרשותו, ינסה לצייר בעיניו אלו כוחות היה משקיע בכדי לחפש כסף ומטמונים.

ונצייר לעצמנו אדם עייף עד מאוד שכל כוחותיו עזבו אותו זה מכבר ומכיוון שעייפותו הכריעה אותו הוא פרש מהכל והניח ראשו על מנת לנוח. ברי לכל שאם אותו אדם יקבל לפתע טלפון המבשר לו על זכייה גדולה בלוטו, מיד יתגבר הוא כארי, ישכח את עייפותו הרבה וירוף לממש את זכייתו מפני החשש ששעת רצון זו תחלוף ותעבור לה מן העולם. ומה כואב הדבר שישנם אנשים שכל ימיהם רצים אחר הכסף והעבודה, אך בהגיע הזמן בו עליהם לשקוד על לימודם, לפתע העייפות מכריעה אותם ואין הם יכולים להחזיק את עיניהם פקוחות כדי ללמוד תורה.

וזהו עבודת מידות עצומה עבור האדם, ליצר ולברוא כוחות חדשים למען לימוד התורה היקרה מזהב ומפנינים. ומכיוון שרצה הקב"ה ללמד לאדם שעליו לברוא כוחות מחודשים לצורך לימוד התורה - גם במצב של יש מאין, לפיכך לא ברא את התחש בששת ימי בראשית, אלא יחד את בריאתה בבניית המשכן, כדי שידע האדם - שהוא בחינת משכן, שעליו לדבוק בדרכי הקב"ה ולחדש את כוחותיו לצורך לימוד התורה וקיום מצוותיה. וכן יש לו לאדם לקחת לליבו את שאמרו חז"ל (קדושין ל, ב) על יצר הרע, שבכל יום ויום יצרו של האדם מתחדש עליו, על כן אף האדם יתחדש בכוחות חדשים כנגד יצרו הרע. ואם ירפה האדם מעבודתו ולו יום אחד, אזי שדרכו סלולה לו לירידה מטה. וכגון מכוננית הנמצאת בעלייה, כל זמן שהנהג חוץ ברגלו בשביל להגביר מהירות, המכוננית ממשיכה לנסוע ולטפס בעלייה, אך אם הנהג ירפה את רגלו מיד תדרדר המכוננית למטה ומי יודע איזו תהום עמוקה פעורה תחתיו.

פניני הפרשה

תרומה לשם שמים

"ויקחו לי תרומה" (שמות כה, ב)

לפירושו של רש"י שפירש "לי - לשמי", האריכו פרשני התורה בביאור כוונתו של רש"י בזה.

פירוש נאה לכך, מובא בספר 'ביכורי ראובן', בשמו של הגה"צ רבי יוסף עדס זצ"ל, שפירש באופן זה:

דהנה אמרו בגמרא (ברכות סג, א) על הפסוק "ואיש את קדשיו לו יהיו איש אשר יתן לכהן לו יהיה" - דהיינו אדם שחוסך מכספו ונמנע מליתן מתנות כהונה כדון, סופו להיזקק לכהן כשיקנא לאשתו.

וענין זה נרמז בדברי רש"י "ויקחו לי - לשמי". שהתורה הקדושה מדריכה כל אדם מישראל לתת את תרומתו כדת וכדון, ולא לקמץ את ידו. וכל זה למען "לשמי" - כלומר שלא תזדקק חלילה למחות את "שמי" על הקלף שנמחה במי המרים - בפרשת סוטה - שזוהו אחריתו של הגזול את שבת הכהנים מתרומתם.

העושר נועד לשם מטרה אחת

"וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת" (שמות כה, ג)

העושר שמשפיע הקב"ה על בריותיו, כך מציינ רבינו בחיי בספרו 'כד וקמח' - לא נברא, אלא שיעשה אדם ממנו מצוות.

המקור לכך הוא בדברי המדרש; אמר רבי שמעון בן לקיש, לא היה העולם ראוי להשתמש בזהב, ולמה נברא, בשביל המשכן ובשביל בית המקדש. שנאמר (בראשית ב, יב) "וזהב הארץ ההיא טוב", כמה דאת אמר (דברים ג, כה) "ההר הטוב הזה והלבנון", שהוא בית המקדש.

לזמר להלל ולברך את שמו הגדול

"וצפית אותו זהב טהור" (שמות כה, יא)

בדרך רמז כתב השפתי כהן' כי ראשי התיבות של המילה 'זהב' הם "זמרה הלל ברוך".

ובזה יש לרמוז לאדם שיאמר דברי תורה על שולחנו בתוך הסעודה, ויאמר שירות תשבחות על שולחנו, וגם כל מה שיאכל יאמר את אותה הברכה הראויה לאותו המין שברא אותו יתברך.

ילדי ישראל הם הערבים שלנו

"ועשית כפרת זהב טהור" (שמות כה, יז)

טעם לשם ה"כפרת", כותב רבי אברהם סבאע זצ"ל בספרו 'צרור המור':

"לפי שהיא כפרה לכל תולדותם כאומרו 'בחסד ואמת יכופר עון', וכתבי 'אם יכופר עון בית עלי בזבח ובמנחה'. ואמרינן 'בזבח ומנחה אינו מתכפר, אבל מתכפר בדברי תורה שעולים על כל הקרבנות' (ראש השנה יח, א).

ולפי שידוע שהתורה לא נבראת אלא לעסוק בה תמיד, ואין כל אדם יכול לעמוד בזה, זולתי תינוקות של בית רבן שיש להם זה הכוח, והם היו ערבים על אביהם במתן תורה, וכשאין עוסקין בה הקב"ה נפרע מן הערבים, דכתיב 'מפי עוללים ויונקים יסדת עוץ'. והם מבטלים גזירות רעות כאומרו 'להשבית אויב ומתנקם'.

ואמרו 'ולשון רכה תשב"ר גר"ם' ראשי תיבות: תינוקות ש'ל בית רב'ן גזירות רעות מ'בטלים.

לכן סמך כאן 'ועשית שנים כרובים זהב', רמז לתינוקות וילדים העוסקים בתורה, כי תרגום "ילד" - "רביא". בענין זה הם היו מגינים על עם ישראל.

הקב"ה אינו יכול 'לפרוש' מן התורה. היא חביבה עליו. הוא משתעשע בה בכל יום. משום כך הוא מבקש שישראל "יקחו אותו", כדי שיוכל להמשיך ולדור ליד התורה.

מכאן אנו למדים עד כמה התורה יקרה וחשובה: "יקרה היא מפנינים וכל חפציך לא ישוו בה (משלי ג, טו).

חשיבותה של התורה יוצרת חוב כפול עבורנו: לא זו בלבד, שכל אחד ואחד חייב ללמוד תורה בעצמו, לקבוע לה עיתים ולהשתתף בשיעורי תורה, אלא עליו לדאוג גם לאחרים! על כל יהודי מוטל לצאת אל העם, "לרעות בגנים וללקוט שושנים" - לחפש נשמות יהודיות המתגלגלות ברחובות, לקרבן ולהביאן אל התורה הקדושה!

זוהי חובתנו כיום! הבה נחלץ חושים ונעשנה!

ברוך ה', אכשר דרי. מתקיימת בדורנו נבואתו של הנביא עמוס (ח, יא): "הנה ימים באים נאם ה', והשלכתי רעב בארץ לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דברי ה'". בכל מקום יש צימאון ליהדות, צימאון לשמוע את דברי ה'. בכל אירוע שמטרתו להביא את דבר ה' אל העם - המונים צובאים על הדלתות. בית הכנסת מלא מפה לפה, ואנשים עומדים צפופים, ובלבד שישמעו את דבר ה'.

מתחת לרעמת השיער החיצונית, מאחורי בגדי הרחוב הזולים - מסתתרת נשמה יהודית. נשמה שצמאה לשמוע, נשמה שזועקת זעקה אדירה: "אנא! תנו לי 'לאכול!' תנו לי תורה!" נשמה שזועקת: "לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי" (משלי ט, ה).

בכלי התקשורת מנסים להציג תמונה הפוכה, אך את המציאות בשטח אין ניתן לשנות! בתי הכנסת בכל מקום בארץ מלאים אנשים, שמבקשים לשוב לאביהם שבשמים.

אדרבה, "וכאשר יענו אתו כן ירבה וכן יפרוץ". באים לישיבה צעירים חילונים, שהאזינו לכלי התקשורת, קראו עיתונים, שם הלעיטו אותם ברעל נגד התורה, נגד בני התורה, נגד ה"כפיה הדתית", והם באו "לבדוק את הדברים מקרוב"...

הציצו "ונפגעו". טעמו - וערב לחכם. "טעמו וראו כי טוב ה'" (תהלים לד, ט).

הנה סיפור אחד מני רבים:

באחד הימים הגיע לישיבתנו, בחור חילוני בן עשרים ושנים, והוא ביקש ללמד בישיבה תקופה קצרה.

"מי שלח אותך לכאן?" שאלתי אותו.

"עיתון פלוני", השיב.

"האם אתה עורך כתבה עבורם?" שאלתי.

"לא! קראתי כתבה בעיתון, ובאתי לראות ולשמוע את הדברים מכלי ראשון".

"מה קראת שם?" התעניינתי.

הוא החל לספר את הסיפור שהתפרסם שם, על זוג צעיר שחזר בתשובה. הבחור היה בנו של אחד מבעלי המספנות המוכרים בארץ. הורי שני הצדדים הרימו קול זעקה: "חטפו לנו את הילדים". אמנם ילדיהם אמרו, ש"אף אחד לא הכריח אותנו, לא הפעילו עלינו כפיה כלשהי", אך דבריהם לא מנעו מההורים לזעוק "כפיה דתית". הורי הצעיר פנו לפסיכולוג מפורסם שיטית להם עצה, "איך לגשת לנפש הילד ולשכנעו לא לעשות צעדים חפזים מדי"...

תשובתו של הפסיכולוג - שהתפרסמה בעיתון - היתה מדהימה. הוא אמר להורים: "ראשית, הרגעו! 'צרת רבים - חצי נחמה'... דעו לכם כי זו 'מכה' כלל ארצית. גם לי יש בת שחזרה בתשובה"...

"באתי לכאן, סיים הבחור, שהיום הוא אברך לתפארת - לבדוק מקרוב מהי 'הכפיה הדתית', שעליה זעקו ההורים".

כאמור, בחור זה נוכח לראות, שאצלנו אין שום כפיה על אף אחד. כל אחד בחר בדרך התשובה מכח הבחירה החופשית שניתנה לו. כולם טעמו את טעמה המתוק של התורה, ומרצונם החופשי בחרו לדבוק בה.

הוא אשר אמרנו: מתקיים בנו מקרא שכתוב: "וכאשר יענו אתו כן ירבה וכן יפרוץ" - גלי התשובה פורצים לכל הכיוונים, כמו שכתב הרמב"ם (הלכות תשובה פרק ז הלכה ה): "וכבר הבטיחה תורה, שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותו, ומיד הם נגאלים, שנאמר (דברים ל, א-ב): 'והיה כי יבוא עליך כל הדברים האלה... ושבתי עד ה' אלקיך'".

מרגליות יקרות 'נשפכות' ברחובות, נזרקות לאשפתות! הבה נחלץ חושים, נאסוף את היהלומים הללו ו'נלטש' אותם - להשיב בנים תועים אל אביהם.

פרשת תרומה, וביחוד הפסוק הראשון שבפרשה, מעורר כמה תהיות בלשון הכתוב. באחת מהן חז"ל עומדים על הלשון "ויקחו לי תרומה", שהרי לכאורה מתאים היה יותר לומר: "ויתנו לי"? והם מבארים, שיש כאן בחינה שהקב"ה כביכול אומר: "קחו אותי עמכם", וזה לשון המדרש (שמות רבה לג, א):

"אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: 'מכרתי לכם תורת - כביכול, נמכרתי עמה, שנאמר: 'ויקחו לי תרומה'. משל למלך שהיה לו בת יחידה, בא אחד מן המלכים ונטלה. בקש לילך לו לארצו וליטול לאשתו. אמר לו: 'בתי שנתתי לך, יחידה היא, לפרוש ממנה - איני יכול, לומר לך אל תטלנה - איני יכול, לפי שהיא אשתך. אלא זו טובה עשה לי, שכל מקום שאתה הולך - קיטון אחד עשה לי, שאדור אצלכם, שאיני יכול להניח את בתי'. כך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: 'נתתי לכם את התורה, לפרוש הימנה - איני יכול, לומר לכם אל תטלוה - איני יכול, אלא בכל מקום שאתם הולכים, בית אחד עשו לי שאדור בתוכו, שנאמר: 'ועשו לי מקדש'".

התורה הקדושה היתה חביבה מאד על הקב"ה: "חמודה גנוזה שהוא משתעשע בה בכל יום" (שבת פט, א). הוא נתן אותה לישראל, תוך שהוא מבקש מהם לבנות לו משכן, שבו יוכל להשרות את שכינתו, ולדור בסמיכות אליה.

בבניין המשכן, מסביר הגאון רבי ראובן אלבז שליט"א בספר 'משכני אחריו', זכו ישראל 'לקחת' - כביכול - את הקב"ה כ"תרומה" נוספת, על התורה שכבר זכו וקיבלו.

חז"ל מלמדים אותנו שכל אדם שהגיע למשכן או לבית המקדש, יכול היה להרגיש את השכינה השוכנת בו, עד כדי כך שניתן היה לשאוב רוח הקודש מתוך השהות במקום. כמו שמסופר על יונה בן אמיתי ש"מעולי רגלים היה, ונכנס לשמחת בית השואבה, ושרתה עליו רוח הקודש" (ירושלמי, סוכה פרק ה).